

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 33.

ANULU XXIV.

Sabiuu 25 Aprile (7 Maiu) 1876.

Telegrafulu ese Dumineea si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Poisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditor'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditor'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajectiune párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Mounarchia pre unu anu 8 fl. óra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prínc. si tici streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intr'a óra cu 7 cr. sízulu, pentru a dóu'a óra cu 5', cr. si pentru a treia repetere cu 3', cr. v. a.

Sinodulu archidieceasanu.

Siedinti'a XI din 18 Aprile.

In siedinti'a acést'a s'a continuatu discussiunea asupr'a elaboratului comisiunei scolare. S'a datu „proiectulu de regulamentu pentruscolele poporale“ publicatu in fói'a nóstra referentului scolaru spre studiare detaiata si s'a insarcinatu, consistoriulu a provocá pre invetiatori cá la cursurile supletórie sa-si faca reflexiunile lor, cari sa se comunice prin consistoriu referentului si acést'a sa aduca apoi o parere motivata la sinodulu procsimu. S'a indatoratu mai departe consistoriulu sa termineze si publice regulamentulu pentru scólele secundarie, institutulu semin. teol. ped. si pentru incompatibilitate. S'au votatu 3000 fl. pentru ajutorarea scóleloru pop. si a invetiatoriloru cu deosebire a celoru din secuime. S'a discutat si crearea unui fondu pentru pensionarea invetiatoriloru, care va fi comunu pentru metropoli'a intréga si se va regulá prin congressu.

S'au resolutu mai multe petitiumi referate de comisiunea petitiunara si s'a inchisu siedinti'a.

In numerulu viitoriu vomu reveni asupr'a acestei siedintie, pre care de astadata nu o putemu comunicá pre largu, pentrucá raportulu detaiatu despre siedinti'a acést'a ni se puse la dispositiune cându se incheiamu numerulu de fatia.

Siedinti'a XII din 19 Aprile 1876.

Dupa deschiderea siedintiei la 9 óre si autenticarea protocolului din siedinti'a XI se acórda dep. Il. Duvlea concediulu cerutu pre 10 dile.

Presidiulu respunde la interpelatiunea dep. Patiti'a, cumca fundatiunea An'a Cologea de 1000 # se afla la epitropi'a archidieceasana in administratiune, si de vreme ce fundatiunea n'a fostu adusa in chiaru dupa tóte formele, — destinatiunea fundatiunei nu s'a pututu realisá pána acum. Se aduce inse la cunoscintia, ca Consistoriulu arch. a preliminaru din acea fundatiune unu stipendiu de 100 fl. si patru stipendie de câte 60, fl. precum se va dovedi prin bugetulu subternutu. Tótu odata se asecura interpelantele, ca se va purtá de grige, cá fundatiunea acést'a sa se intrebuinteze conformu vointiei testamentare.

Interpelantele se multiamesc cu respunsulu acést'a, care se ia la cunoscintia.

Deputatulu Hanni'a face interpelatiunea:

Are presidiulu cunoscintia despre cuprinsulu Nr. 31 alu „Tel. Rom.“ si anume despre raportulu ce privesce desbaterile sinodului nostru presinte?

Au binevoiti a observá, ca acést'a foia, asiá numita oficiale, raporteza asiá de unilateralu, incátu in dóue renduri sum pusu inaintea publicului cetitoriu cá unulu, care cá Directoru seminariulu nu-mi cunoscuchiamarea mea, si acést'a din cauza, ca rectificárele mele la atari imputárele a trecutulu „Tel. R.“ cu totul cu vederea?*)

Are presidiulu de cugetu a aduce pre redactiunea „Tel. Rom.“ la ordine, la observarea buneii cuviintie si a adeverului si ce privesce numitulu raportu din numerulu 31 a. c. a o indatorá, cá in celu mai de aprópe numeru alu „Tel. Rom.“ sa rectifice cele

*) Nu este adeveratu.

in Nr. 31 necorectu produse, publicandu adeva observárele mele ce amu facutu indata dupa vorbirea d. Dr. Hodosiu si L. Pred'a?*)

Presidiulu respunde la acést'a interpelatiune imediatu, ca si insusi a observatu, ca cele petrecute in sinodu, si anume la obiectele ce le atinge interpelantele, s'au reprodusu in „Tel. Rom.“ — cá organu alu metropoliei si archidiecesei — in modu defectuosu si unilateralu, ceea ce nici decum nu e aptu de a contribui la impaciuirea spiriteloru, si pentru acea presidiulu promite a face in sfer'a sea de activitate, cá astfelu de reu sa inceteze.

Dupa declaratiunea presidiului, Dr. Hodosiu dechiara, ca cuvintele sele reproduse in „Tel. Rom.“ suntu inexacte, cáci a disu, ca Directiunea Seminariului a gresitu, ca nu a estradatu atestatulu unui clericu absolutu, si cându Directorele Seminariului a declarat, ca i s'a opritu prin Consistoriu estradarea atestatului, atunci Dr. Hodosiu a disu, ca astfelu Directiunea Semiaariului n'a gresitu.

In urm'a acestor'a interpelantele se dechiara multiamitu.

Escelenti'a Sea Dlu Archi-Eppu si Metropolitu — cá presidiu ordinariu alu sinodului — condusu de acea ingrigire, cá nu cum-va sa fia impeditu in ducerea presidiului si considerandu, ca Vicariulu Archipescu care in astfelu de casu dupa statutulu organicu aru avé sa-lu inlocuesca, nu e de fatia, poftesce pre Sinodu a-si alege pentru unu astfelu de casu de impedeare unu presidentu ad hoc.

Dep. Z. Boiu e de parere, ca unu atare casu e prevediutu in statutulu organicu, ca adeva: in absentia presidentului, Vicariulu archiep. duce presidiulu, si la casu cându si acést'a aru absentá, duce presidiulu celu mai betránu din asesorii consistoriali, care in casulu de fatia e protopresbiterulu dep. I. Ratiu.

Dep. E. Macelariu nu are nimicu contr'a persónei, ci crede, ca cându sinodulu e adunatu, acést'a n'aru avé necesitate sa-si ia in casulu din cestiune refugiu la rangulu membriloru din Consistoriu, tienendu densulu, ca e mai demnu, déca sinodulu 'si va alege unu presidentu din sinulu seu.

Dep. Mihaltianu dice, ca statutulu organicu indreptatesce pre Archi-Eppu sa denumesca la unu astfelu de casu unu substitutu si crede dara, ca se lasámu la dispositiunea Escelentiei Sele acést'a denumire.

Escel. Sea Dlu Archi-Eppu observa, ca dupa statutulu organicu e indreptatitu sa denumesca pre Vicariulu archiep. si nefindu acést'a de fatia, nu voiesce sa denumesca din partesi pre alta persóna, ci róga pre sinodu sa faca o dispositiune pentru casulu acést'a.

Dep. I. Popescu la opiniunea deputatului Boiu observa, ca statutulu organicu numai asiá se póte intielege, ca in absentia Archieppului si Vicariului urméza numai in Consistoriu celu mai betránu asesoru de presidentu; densulu e de parere, ca findu sinodulu intrunitu per analogiam sa se ocupe presidiulu de celu mai betránu preotu dintre deputatii sinodului.

*) Dupa noi, interpelantele este putienu orientatu in privinti'a obiectelor despre care tratéza interpelatiunea sea; pentru binele pácei ne tiermurimu prelánga observarea acést'a. R.

Dep. Piso sustiene, ca presidiulu e in dreptu a denumi pre unu substitutu, cu atátu mai vertosu, cu cátu acestu casu nu e nicaire prevediutu in lege.

In fine sinodulu aduce conclusiunea, cá la casulu, cându Archiep. si Vicariulu archiep. suntu impediti a duce presidiulu, va presidá celu mai betránu deputatu clericalu din sinodu, care in casulu de fatia e Par. ppresbiteru alu Fagarasiului Petru Popescu.

La ordinea dilei: urméza referat'a comisiunei scolare. Reporterulu N. Mihaltianu propune relativu la suplic'a lui N. Barsanu pentru o remuneratiune cá catechetu in Orestia: sa se predee aceea la Consistoriu spre afacere competenta.

Se primesce.

Relativu la rogarea sinodului paroch. din Volcau ung pentru unu ajutoriu de 150 fl. v. a. spre a se vedé scól'a cu cele de lipsa, — comisiunea propune: transpunerea rogárei la consistoriu spre deosebita considerare.

Se primesce.

La ordinea dilei se pune dupa ast'a raportulu comisiunei financiale. Referentulu acestei comisiuni raporteza, ca comisiunea s'a ocupatu cu urmatórele lucrári: cu

I. Revisiunea casselor si a computului fondurilor archid. pro 1875/6;

II. Proiectulu de bugetu alu consistoriului pro 1876/7;

III. Relatiunea consistoriului asupr'a unei datorii flotante de 4440 fl. 35 xr.;

IV. Relatiunea consistoriului arch. in obiectulu participárei archidiecesei cu o cuota la sustinerea organismului consistoriului metropolitanu.

V. Relatiunea consistoriului arch. asupr'a unui imprumutu de 50,000 fl. cerutu de comitulu administrativu alu fundatiunei Gojdu;

VI. Relatiunea consistoriului arch. in caus'a lasamentului fericitului Archi-Eppu si Metrop. Andreiu;

VII. Propunerea deputatului Petricu pentru acordarea de ajutore pe sém'a a 10 comune din secuime;

VIII. Rogarea profesorelui de cant. D. Cuntianu pentru o remuneratiune resp. urcarea salariului dela 400 la 600 fl.

Comisiunea esmisa in persónele dloru I. Galu, V. Piposiu, D. Manole si V. Romanu a revidatu cassele si computurile fondurilor pre a. 1875/6 si le a aflatu impreuna cu computulu si manipulasiunea corespunditóre.

Dupa acést'a propune comisiunea:

1. Cá alu doilea esemplaru de chiai dela cele dóue casse Wertheimiane ale epitropiei sa se depuna dupa forma si pe cautela in cas'a eforiei scóleloru románe din Brasiovu.

Se primesce.

2. Cá pre viitoriu sa se legalizeze subscrierile obligatiuniloru pentru imprumuturi ipotecari.

Se primesce.

3. Obligatiunile de statu vinculate sa se devinculeze si sa se preface in obligatiuni cu cuponi.

Dep. Racuciu cu face contr'a propunere: sa se tiena mai departe aceste harthii.

Se primesce propunerea din urma.

4. Actiunile primei cáli ferate transilvane sa se venda.

Se primesce.

5. Administratiunea fondurilor arch. sa se indrumeze a elocá o tertialitate din averea arch. pe imobile, preferandu-se mosii de complexu mai mare.

Se primesce.

6. Anulu de computu sa se incépa pe viitoriu dela 1 Ianuariu si sa se termine cu finea lui Decembre pe fia-care anu. Modululu acést'a sa se observe si la proiectarea bugetului.

Pre tempulu dela 1 Ianuariu pána la intrunirea sinodului arch. consistoriulu sa se autorizeze a procede relativu la positiunile ordinari pre basea bugetului din anulu precedentu.

Se primesce.

Spre acestu scopu comisiunea propune urmatórele dispusetiuni transitorie:

a) computulu pre an. 1876 sa se faca pre periodulu dela incheierea computului pro 1875/6;

b) bugetulu anului cur. sa se stabileze pe periodulu, pentru care e proiectatu, adeva pána la 30 Iuniu 1877; pentru anulu 1877 inse bugetulu sa se prelimineze dela 1 Iuliu pána la ultim'a Decembre din acelu anu.

Propunerea a) se primesce.

La propunerea b) dep. Dr. Hodosiu propune, cá bugetulu venitoriu sa se compuna pre unu anu si diumetate, adeva din 1 Iuliu 1877 pána la finea Decembre 1878, pentrucá consistoriulu sa nu fia silitu se lucre fara bugetu neaprobatu.

Acést'a propunere se primesce.

7. Cu 31 Decembre in fia-care anu sa se compuna inventariulu generalu despre averea arch. in care obiectele de avere sa se induca in pretiulu acelei dile, adeva harthiele de valóre dupa cursulu acelei dile, in care se compune.

Se primesce.

8. Sa se esprime la protocolu dlui cassariu Const. Stezariu recunoscintia pentru servitiulu seu conscientiosu si corectu in manipularea cu fondurile si in ratiociniu.

Se primesce.

La loculu acést'a ref. V. Romanu propune din parte-si: sa se voteze dlui Const. Stezariu si o remuneratiune de 200 fl. pe anulu trecutulu.

Se primesce.

9. Sa se aprobeze computurile fondurilor arch. pre 1875/6 si sa se dea senatulu epr. absolutoriulu pre periodulu de gestiune 1875/6.

Se primesce.

10. Sinodulu se esmita o ancheta in persónelc dloru: Z. Boiu, V. Romanu si Dr. Aur. Brote, spre a compune unu proiectu de regulamentu pentru administrarea si control'a averei arch. precum si unu proiectu de regulare a contabilitáti si manipulasiunii de cassa pre alte base.

Se primesce.

Dupa raportulu Consistoriului din 10 Aprile 1876 Nr. 1021 s'au facutu in decursulu anului 1875/6 urmatórele erogate intrecatóre:

Din fondulu Seminariului Andreianu:

Pentru conservarea edificiloru 20 fl. 20 xr., contributiune 110 fl. 32 1/2 xr. assecuratiune de focu 26 fl. 02 xr. actiunea ordinara 1384 fl. 10 xr.;

Din fondulu Archiepiscopiei: Pentru contributiune 41.96; pentru assecuratiune contr'a focului 1 fl. 86 xr.

Din fondulu catedralei: Dare de transpositiune pentru unu legatu 20 fl. 50 xr. Sum'a 1604 fl. 96 1/2 xr.

La propunerea comisiunei Sinodulu da Consistoriului indemnitate pentru aceste erogate intrecatóre.

Procedendu-se la discutarea pro-

iectului de bugetu pre 1876/7 se primesce dupa preliminariu. La fondulu mogaiianu se concludu la propunerea comisiunei, cá devenindu stipendiele mai mici, in parte séu preste totu, in vacantia, acele sa nu se mai distribuie, ci sa se adauga la cele dóue mai mari, create pentru universitaté, pâna se voru urcá la 500 fl.

Se primesce.

La positiunea a 2-a de erogatiuni din fondulu Seminariului Andreianu: „Salariu pentru unu profesorulu supl. 800 fl.“, comisiunea propune, cá sum'a eventualu economisata la acést'a positiune sa se adauga la sumele preliminate cá ajutore pentru scole lipsite si invetiatori seraci si distinsi.

Se primesce.

Dep. Boiu propune si Sinodulu primesce preliminarea de 100 fl. din bugetulu acestui fondu cá remuneratiune pentru substitutul mediculu seminariulu. Sum'a se trece cá postu nou la bugetu.

Comisiunea propune sa se reiepte petitiunea prof. Cuntianu pentru urcarea salariulu, iér dep. Boiu propune din contra, sa se ridice salariulu dela 400 fl. la 600 fl. si sa se induca la positi'a 3 a fondului seminariulu Andreianu.

D. Manole propune relegarea petitiunei la consistoriu spre studiari si raportare la sinodulu viitoru.

I. Candrea propune: Punctele regulative ce se afla langa raportulu senatulu scolaru sa se ia de basa la facerea regulamentulu, care privesce reorganizarea institutulu ped-teol. Facându-se acést'a sa se satisfaca rogarea petentelu pentru sistemizarea salariulu seu, cáci in acele puncte regulative este unulu, care recomanda sistemizarea salarielu.

Sinodulu considera propunerea acést'a cá o dorintia a propunetoriulu.

In fine dupa o lunga discussiune si dupa ce d. Boiu 'si retrage propunerea sea, se primesce propunerea dep. Manole.

Se ia spre sciintia impartasirea presiedintelu dela comisiunea bugetara I. Tipeiu, ca comisiunea acést'a e constituita si gat'a a reportá prin ref. G. Fagarasiuanu, si se pune la ordinea dilei pre siedinti'a procsima.

Cu aceste se inchide siedinti'a.

Siedinti'a din 19 Aprile se deschide la 5 1/2 ore dupa amédi. Nefiindu protocolulu siedintiei a XII gat'a, acést'a se va autentica in siedinti'a prosima.

Ordinea dilei: Continuarea raportulu comisiunei finantiare.

Raportorulu dep. Vis. Romanu propune la titlulu E positiunea 6, cá sa se voteze pentru pausialu de calatorie in ataceri scolare in locu de fl. 400. preliminate, fl. 600:

Dep. Dr. D. Racuciu este de parere, cá pausialele de calatorii pentru diferitele senate consistoriali sa nu se voteze separatu pentru fia-care senatu si propune a votá pentru acestu scopu fl. 1000 pentru intregu consistoriu.

Dep. Z. Boiu spriginesce propunerea dep. D. Racuciu cu aditamentulu, cá sum'a de fl. 1000 sa se prelimineze din fondulu archiepiscopiei si positiunea 6 la titlu E sa se stérgea.

La votare se primesce propunerea dep. Dr. Racuciu combinata cu a dep. Zach. Boiu si positiunea 6 la titlu E se sterge din priliminariu.

Positiunile 7—13 se votéza nemodificate.

La titlu F. positiunea 1 se primesce nemodificata; la positiunea 2 se votéda conformu propunerei primite in locu de fl. 400 preliminate — fl. 1000; positiunile 3—8 remánu nemodificate si se mai votéza la acestu titlu 200 fl. cá remuneratie pentru cassariu.

La titlu G. positiunile 1—3 se votéza nemodificate, de asemene la

titlu H. positiunile 1—4. La acestu titlu comisiunea propune, cându voru deveni in vacantia cele 4 stipendii de câte fl. 250 pentru studenti la universitate, aceste sa nu se distribuie mai departe, ci sa se creeze din ele sucesive numai 2 stipendii de câte fl. 500.

Se primesce.

De ore-ce comisiunea administrativa a tipografiei arch. n'a asterntu sinodulu bugetulu, face dep. I. Hani'a, la titlu H. propunerea cá consistoriu arch. sa poftésca pre com. adm. a tipografiei arch. si pre com. adm. a fundatiunei Siagianiane a aterne in viitoriu sinodulu ratiocinialu si inventariulu.

Se primesce.

La titlu L. positi'a 1; la titlu M. positiunile 1—4, la titlu N. positiunile 1—2; la titlu O. positiunea 1 se votéza nemodificate.

La titlu P se votéza positiunile nemodificate; comisiunea face la acestu titlu propunerea, cá stipendiile sa se distribuie conformu vointiei testatórii intre tineri din muntii apuseni.

Se primesce.

Raportorulu comisiunei finantiare dep. V. Romanu raportéza despre datoria pendentá din anulu trecut. Remánendu supererogatul facutu cu fl. 4440,35 preste colectele intrate cu diurnele deputatoru congressulu din anulu 1874, cá o datoria pendentá si insarcinatu fiindu consistoriu arch. prin conclusulu sinodulu a interprinde si mai departe colecte spre acestu scopu si totu-deodata a folosí sumele economisate din bugetulu votatu pre a. 1875/6 pentru acoperirea datoriei pendente, consistoriu arata prin hárthi'a sea nr. 1021 — epit. ca datoria pendentá in decursulu anulu bugetariu 1875/6 nu numai ca n'a scadiutu, ci au crescutu cu fl. 266. 03; sum'a de fl. 2426,05 economisata din bugetulu votatu nu s'a pututu intrebuintia spre acoperirea datoriei, din cauza ca se mai potu erogá inca din acést'a suma pâna la sfersitul anulu bugetariu.

Comisiunea propune, cá restulu ce aru remané cu sfersitul anulu bugetariu curentu din sum'a neerogata pâna astadi de fl. 2426. 05 sa se intrebuinteze pentru acoperirea datoriei pendente de fl. 4706,08, iér' restulu datoriei sa remána si mai departe cá datorie pendentá, pentru a cárei acoperire sa se folosésca economiile eventuale din preliminarulu anulu 1876/7.

Se primesce.

Raportorulu comisiunei finantiare dep. V. Romanu raportéza despre hárthi'a cons. arch. nr. 979/plen. prin care se aterne hárthi'a consistoriu metropolitanu dto 26 Martie a. c. 144 in privintia indeplinirii organismulu seu internu prin stabilirea de referenti cu cancelari'a provédiuta cu tóte reuisitele de lipsa pentru o functiune regulata si permanenta spre a se luá din partea sinodulu archidiecesanu dispositiunile de lipsa in privintia cuotei, cu care aru fi a concurge archidieces'a nóstra la sustinerea organismulu consistoriu metropolitanu.

Comisiunea propune: sinodulu decide a participá la sustinerea organismulu cons. metr. cu o tertialitate a sumei recerute, autorisandu pre cons. arch. ca pentru anulu 186/7 sa acopere acést'a suma séu din unu fondu disponibilu séu prin vre-o operatiune de cassa.

Dep. Dr. Borci'a face propunere ca sinodulu se dechiara in principiu a participá cu o tertialitate la sustinerea organismulu cons. metrop., iér' despre cuota, ce aru cadé pre archidiecesa se va decide, dupa ce congressulu a adusu unu conclusu in cestiunea acést'a.

Iéra ce privesce cestiunea, cá sa se asemneze acum inca o suma, sinodulu decide a o dá numai anticipativu încátu va fi de lipsa.

La votare se primesce propunerea dep. Dr. Borci'a.

In legatura cu acést'a presidiulu suleva cestiunea acoperirii speseloru a congressulu prossimu.

In privintia acést'a face dep. Dr. Borci'a urmatórea propunere:

Consistoriu se insarcinéza a esmite cátu mai in graba circulariulu pentru colecte spre acoperirea diurnelu deputatoru sinodali si congressuali din archidiecesa, iér' totu deodata se autorizésca, neajungându aceste colecte, a implini lips'a din vre unu fondu disponibilu in modu anticipativu.

Se primesce.

Reportorulu com. finantiare dep. V. Romanu raportéza despre imprumutulu de fl. 50,000, cerutu prin comitetulu administrativu a fundatiunei Gojduiane si propune:

1.) Cá sinodulu sa incuviintieze lombardarea sumei cerute.

2.) Sa impeternicésca pre consistoriu arch. a dá acestu imprumutu cu 7 1/2 %.

3.) Sa lasa in buna chipsuire a consistoriuulu, cá, déca nu'afia destulu de asigeratoriu zelogirea actiiloru fundatiunei, sa pretinda si intabularea datoriei pre realitátele fundatiunei.

Dep. Diamandi Manole propune a se precisá procederea consistoriu si anume a se folosí la imprumutulu din cestiune de zelogirea actiiloru imbiate si totu deodata a pretinde dela com. adm. a fondulu Gojduianu in obligatiune clausula intabulandi, cá astfelu consistoriu in casu de lipsa sa fia in positiie fára amenare a intabulá imprumutulu pre realitátele fundatiunei Gojduiane.

La votare se primesce propunerea comisiunei dimpreuna cu aditamentulu dep. D. Manole.

Dep. I. Hani'a face urmatóre interpetatiune.

La propunerea comisiunei scolare s'a decisu, ca in institutulu nostru Andreianu sa se introduca studiulu indigitatu inca la sinodulu din an. 1875 precum si instituirea unui profesorulu, dar' fiinduca acést'a va fi fára resultatu in localulu seminariulu de fatia, in care avemu numai 4 sale de invetiamentu i-mi permitu intrebarea: Are maritulu presidiu de cutgetu, ca in decurgerea verei acesti'a sa dispuna cele de lipsa pentru largirea zidirei Seminariulu Andreianu?

Presidiulu promite in responsulu seu a face tóte cátu suntu cu putintia privitoru la reorganizarea acestui institutu.

Interpelantele se declara multiamitu cu responsulu.

Se ia spre sciintia.

Urméza la ordinea zilei raportulu comisiunei pentru bugetulu cassei.

Raportorulu dep. George Fagarasiuanu, propune in numele comisiunei:

1. Diurnele deputatoru sinodali se statorescu pentru acést'a sesiune cu fl. 3 pre persóna si pre di.

2. Deputatoru esterni, li se aplacidéza cá bani de calatoria 71 cr. pe milu de drumu cu osi'a si 50 cr. pe milu pe calea ferata, cu acelu adausu ca pentru acei deputati cari au locuintia preste granitiele arch. se va considerá numai caletori'a facuta pe teritoriu archidiecesei.

3) Deórece in acestu anu nu s'a facutu colecte pentru bugetulu cassei, acoperirea speseloru sinodali, comisiunea propune a se acoperi anticipativu dintr'unu fondu disponibilu.

Se primesce.

Deputatii Dr. Borci'a renuncia la diurnele sele in favórea scolariloru seraci din protopiatulu Hatiegului; Diam. Manole, in favórea bisericei, scólei din Ormenisiu, Ioanu Candrea in favórea fondulu sinodalu, Zach. Boiu 1/2 din diurne in favórea fondulu sinodalu, Ioanu Popescu in favórea fondulu protopresv. alu Sabiulu II, Visariunu Romanu in favórea fond. sinodalu, Eugeniu Brote in favórea fondulu sin.

Dr. A. Trombitasiu in favórea fondulu pentru monumentulu lui Siagun'a, Galath. Siagun 1/3 la fond. sinodalu, Iacobu Bolog'a la fond. sinodalu, Ioanu Hani'a la fond. sinod., Dr. D. Racuciu 18 fl. la fond. sinodalu din diurne.

Presidiulu pune la ordinea dilei propunerea raportorulu comisiunei verificátore dep. Iosifu Puscariu privitóre la instructiunea pentru alegerile sinodali.

Se primesce.

Urméza la ordinea dilei raportulu comisiunea pentru propuneri. Raportorulu dep. Dr. Racuciu raportéza despre propunerea dep. Sorescu si propune trecerea la ordinea dilei.

Raportéza mai departe despre propunerea d. Simeonu Piso si propune ca intru cátu este ea cuprinsa in prop. dep. Macelariu din anulu trecut, sa se recomandé consistoriuulu spre urmare, iér' aline'a din urma, care privesce comisiunea scusatóre, sa se respinga.

Se primesce.

Dupa acést'a presidiulu face cunoscutu ca fiindu tóte obiectele, destinate spre tractare in acést'a sesiune, eshauriate, si nu va fi lipsa tienerea unei siedintie; propune cá máne la patru ore d. a. se verifica protocélele siedintiei a XII si XIII si poftesce pre toti deputatii, cari voru fi in Sabiu a participá la verificare.

Se primesce.

Prin unu cuventu, adencu simtitu, presidiulu archieppu declara a avé totudéun'a binele bisericei nóstre in vedere si doresce cá concordia sa inflorésca, si totu ce s'a intreprinsu in acést'a sesiune sa aiba róde imbucurátore, dá binecuventarea sea parintésca si declara sesiunea ordinaria sinodala a acestui anu de incheiata.

La aceste raspunde dep. Dr. Trombitasiu in cuvinte cordiali si aduce presidiulu in numele sinodulu multiamita si recunoscintia pentru ostenelele si bunavointia ce a aretatu intru intielépt'a conducere a lucruriloru nóstre sinodali.

Resultatele sinodulu.*)

Cu bucuria trebuie sa constatámu ca resultatele sinodulu archidiecesanu din estu anu au infruntatu tóte acelea asteptári séu temeri; dupa cari sinodulu avé sa fia unu câmpu de lupta infricosiata a unoru castre inemice. Resultatele sinodulu au desamagitu pre cei ce asteptau o resturnare a intregi stári actuali de pâna aci, au delaturatu temerile acelor'a, cari credéu, ca sfasiárele in biserica voru fi si mai mari si au luminatu pre cei ce traiau in necharitate despre causele reulu ivitu pre terenulu bisericei.

Luptele la alegerile deputatoru sinodali si manifestatiunile diurnalistice, in deosebi signalisarea unei partide nat. liberale opositiunale, invingátore, cum se scrie in „Albina“, infatisiara publiculu nostru o furtuna grea, ce avé sa se reverse preste sinodu si sa-lu prefaca pre acést'a intr'unu amfatiatu de lupte terribili si periculóse pácei bisericei nóstre.

Pusetiunea partideloru de pâna aci intru cátu le putemu numí asiá erá astfelu, încátu insuflau temeri si ingrigiri si in cei ce nutriau cea mai firma buna credintia.

Unii datau inceputulu neintielegeriloru dela alegerile de Metropoliti si Archiepiscopi, altii inse de pre tempulu nefericitei politici natiunali; altii iéra dela venirea intru fericirea reposatulu Mare archiereu in Transilvania. Unii invinuiu pre ceilalti, ca ce suntu la putere, ca aru dominá voincesce preste ei, ca aru fi pasitu cu programe in publicu si s'au organizatu spre sustinerea programei, ceea ce li se imputá de conspiratiuni asu-

*) Acest'a este articulu anuntiatu in numerulu trecut.

pr'a celeilalte partide, ba cei'a inviniu pre acesti'a, ca aru tienti a atacá si unitatea metropolitana si organele ei. Acesti'a invinuea pre ceilalti pentru programe si conspiratiuni secrete, prin cari aru subminá pre sub ascunsu archidieces'a si pentru ca aru cautá se aduca pre capulu bisericeii in controversa cu organele sele, si multe altele.

Se întrebá, ca unde este adevărulu, care si ce este caus'a adevărata a desbinárilor? Respunsurile erau diferitóre. Astfeliu situatiunea in ajunulu sinodului erá nechiara, intunecata, spiritele intaritate si inimile neodichnite.

Aici nu avem de scopu nici este locul de a exhauria tóte cele intemplate si de a judecá pe partide. Ne marginimu a aretá cu unu esemplu, ca cându ocármuirea unu corpu este atacata si neliniscita, functiunile organeloru nu pot merge in cursulu regulatu. De acea nu este mirare, déca sub astfeliu de impregiurári au inceputu a se ivi óre-care stagnare in lucrurile bisericesci. Ce erá dar' de facutu ca sa se imprascie negura ce cuprinsese atmosfer'a sinodului?

Capulu bisericeii insusi intra la mijlocu, cu firmulu propusu de a restabili pacea in biserica. Acest'a au fostu cea mai nimerita, mai corecta si mai naturala procedere.

Spre a aflá base solide pentru impacuire a intrunitu Archiepiscopulu inca la inceputulu sinodului pre unii dintre cei mai distinsi deputati sinodali, din un'a si cealalta partida si unii nepronunciati in partide, la mai multe consultatiuni, unde dupa ce s'au ventilatu tóte cestiunile posibile si dupa ce nici unu momentu asiá de gravu nu s'au aflatu, carele aru puté sustiené necesitatea imparechierilor in afacerile bisericesci s'au exprimat din tóte pártile dorinti'a, cá pacea sa se restabilésca pre bas'a increderei reciproce si a iubirei fratiesci, si ca fatia de causele bisericesci, se dispara ori ce interesu particularu, iér la promovarea lucrurilor bisericesci sa se proceda in lucrare comuna, respectandu-se legea si institutiunile bisericeii nóstre, cáci dupa acestea, de sine urméza si se urmeze incetarea ori-cárei alte directiuni ce aru puté s'gdui temeli'a pácei spre daun'a bisericeii.

Pre lângá acestea base de impacare, cari au a se latí in tóte pártile bisericeii, s'au aflatu de lipsa, ca avemu si detorintia de a indepartá si a infránger in modu corespondentiu bunei cuviintie si civilizatiunii, ori-ce atacu asupr'a pácei bisericeii, ori de unde si ori pre ce cale va veni ace'l'a.

Fruptele acestoru intielegeri facute la laudabilele intreprinderi ale Archiepiscopului si Metropolitanului, s'au aretatu numai decátu in sesiunile sinodali. Au decursu acelea preste totu in spiritulu pácei, nu inse cum erau temerile.

Sa nu mesurámu aceste rezultate si fructe cu unele incidente ivite la obiecte secundari, unde se párea totusi a se desvelí spiritulu de partida, suspiciunea si neincrederea in persóne, cáci acestea aparintie in situatiunea de nou creatá si recenta sémena numai cu cea din urma debila scanteia a unu focu, ce se afla in ultimele momente de stingere.

Nici aceea nu ne indreptatiesce a ne indoí despre fructele pácei, déca la unele obiecte mai insemnate s'au aretatu divergentie de pareri, fia cátu de mari, cáci acést'a este concesa de regúlele parlamentari.

Se abstragemu si dela minutiositati si afecte momentane, ce se potu intemplá si in unu parlamentu, fára a se derogá ce va la caracterulu generalu alu aceli'a. Viéti'a nóstra parlamentara este inca tinera.

Se atingemu inse pentru probarea asertiunilor nóstre, cele mai momentóse cestiuni si pre acelea, cari

— iérasi momentóse — dupa natur'a lor, mai usioru putéu produce lupte esagerate, déca nu aru fi predomnitu spiritulu pácei.

Intre cele dintáiu amintimu referad'a scolará si bugetulu, cari au decursu in cea mai buna ordine si in buna intielegere s'au exprimat dorintia, comuna de a conlucrá cu totii la promovarea culturai.

De a dóu'a categoriei enumerámu aici urmatórele:

La verificarea deputatiloru, a cároru alegere erá dificultatá, s'au procesu dupa unulu si aceli'asi modu, alu cercetárei anchetei, pentru deputatii din ambe partide.

La alegerea consistoriului archidiecesanu. Din o parte s'au pretinsu inmúltirea membriloru consistoriali, si s'au acceptatu acést'a din cealalta parte. Acést'a parte au pretinsu, cá la alegere sa se considere barbati de specialitate resp. scolará, economicá juridicá, si rezultatulu a fostu ca in senatulu scolaru si episcopescu in cea mai mare parte se afla barbati de specialitate recerute pentru aceste posturi.

In cestiunea delicatá a ajutoriului de statu, dupa deslusirile motivate din partea presidiului, toti acei'a, cari in prim'a linia erau interesati aci, si din partea cáror'a cei mai multi apartienéu la o partida dela care se asteptau esplosiuni de gravamini, toti au fostu multiamiti cu deslusirile date.

In cestiunea comisiunilor testamentarie Siaguniane, cari pre tempulu lupteloru de partide se privéu din partea unor'a cá nisce radecini tari a unei partide, cari s'aru subtrage si dela control'a sinodului, tocmai din acea partida s'au propusu si s'au primitu unanimu, ca aceste comisiuni, dupa adevérat'a intentiune a testatorului, suntu supuse controlei sinodului si aci sa-si astérna rapórtete sele.

La cestiunea organizárei si salarisárei consistoriului metropolitanu, la care dupa suspiciunile de mai înainte aruncate asupr'a unei partide, ca aru atacá esistinti'a acestui foru supremu, se nascéu temeri, ca aci voru erumpe vulcanii partideloru. Din contra in spiritulu pácei tocmai din partida suspiciunata mai înainte s'au accentuat sustienerea unitátiiei metropolitané si a organeloru metr. s'au aperatu competinti'a congresului si s'au propusu a se spriginí consistoriulu metr. si s'au primitu cu unanimitate, cu care obiectu momentosu s'au terminatu sesiunile sinodali in cea mai buna concordia.

Fruptele pácei suntu dar' vidibile si este de doritu ca pacea bisericeii si concordia in promovarea trebiloru bis., ce au succesu asiá de frumosu intreprinderiloru capului bis. spriginitu de barbati ce ocupa locuri insemnate in ierarhie si altii cari se bucura de stim'a publicului, sa se látisca intre toti fiii bisericeii nóstre; si nimenea nu-si va luá asuprasi acea responsabilitate grava de a lucrá la s'gduirea temeliei pre care s'au inceputu a se cladí pacea bisericeii.

Sabiin in 4 Maiu n.

Politic'a si diplomati'a si au si ele misteriele si jocurile sele. Cine aru fi cugetatu inainte cu 10 ani, cându se croí dualismulu, ca adi dupa 10 ani chiaru capulu opozitiunii contrarie dualismului in form'a ce se inaugurá atunci, si va incordá tóte puterile spre sustienerea lui, cu o simpla modificatiune in sine neesentiale.

Lupt'a ministrului presedinte actualu si a partidului de care se tiené, erá inainte cu 10 ani o lupta de principiu. Elu dimpreuna cu ai sei nu voriau sa recunósca decátu uniune personale între Ungari'a si provincie germane; astadi inse se multiamesse, putendu castigá din uniunea faptica

realé, cátu de putiene folóse pentru patri'a sea.

Astadi lupt'a principale despre cualitate uniunei între ambele jumátati ale imperiului, a disparutu de totu. Relatiunea faptica, fára privire, ca ce numire merita ea dupa teoriile dreptului de statu, e factorulu dela care purcede si cu care calculéza fiacare politicu. Si rezultatele dovedescu ca e multu mai de folosu, a lucrá pre basea giurstariloru faptice, decátu a stagná deliberandu asupr'a naturei si cualitátiiei acestoru giurstári.

Astfeliu procese ministeriulu nostru in cestiunea reinoirei conventiunii in privinti'a teritoriului vamalu si a afaceriloru de comerciu. Elu si formulá pretensiile sele, pre basea practicabilitátiiei, revocandu pentru Ungari'a concesionile acele fára care negresitu i s'aru terminá esistinti'a cá statu. Cumca inse concessiunile primite ele de sine si fára alte reforme in intrulu statului, voru fi séu nu in stare de a mántui statulu de pericolulu ce-lu amenintia, ast'a numai viitoriulu ni o póte aretá.

Destulu ca complanarea între ministeriile ambeloru jumetáti din imperiu in privinti'a afaceriloru vamali si comerciali a succesu si astadata, dupa cum ne spunu diurnalele de Vien'a si Budapest'a. Detaiurile acestei complanári inca nu suntu cunoscute; din care causa nici ca putem de astadata a ne dá parerea in privinti'a loru. Ce e pána acum'a numai cunoscutu in genere este: ca complanárei i-a servitu de base punctuatiunea oferita din partea ministeriulu de preste Lait'a si ca banc'a natiunale din Vien'a va suferi si ea o straformare dualistica.

In ceea ce privesce faptulu urmatei complanári, abia va fi vre-unu patriotu, care sa nu-lu salute pe acest'a cu placere; in tempurile aceste critice, cându amenintia atátea pericole din afara si cându astfeliu buna intielegere in launtru si consolidarea tuturoru puteriloru aparu mai de lipsa cá ori cându.

Dar' chiaru giurstarile aceste din afara se vede a fi influentiatu mai multu spre efeptuirea complanárei; si de acea meritulu efeptuierii ei, nu compete atát'a ministereloru, cátu mai cu séma monarchului, carele a staruitu insusi cu totu deadinsulu pentru complanare.

Numai de nu s'aru aretá dupa acést'a si complanarea de asta data defectuósa. Numai de nu aru remanea folósele ce si le apomite Ungari'a din nóu'a complanare, iéra-si numai inchipuie. In totu casulu, putienele folóse ce le-aru putea detrage in celu mai favorabile casu, Ungari'a din complanare, nu voru fi in sine de ajunsu spre a pune in picióre statulu nostru in privinti'a financiale. Si dupa ce si urcarea venituriloru dinlauntru tierii a devenitu imposibile, léculu celu adevératu pentru morbulu ce a cuprinsu vistier'a statului, nu mai póte fi altulu, decátu crutiarea si iér' crutiarea chiaru si cu resignatiunea dela unu rolu, pre care a-lu indepliní in fapta nu suntemu in stare.

Folósele ce le-amu puté avé din nóu'a regulare a afaceriloru comerciali si vamali, nu le potemu inca precisá, pána ce vomu cunósce detaliurile regulárei acesteii de nou. Dela impartirea bancii nationale si resp. a fondului ei de metalu in párti deosebite pentru Ungari'a si provinciile de preste Lait'a, inse noi nu ne potemu apromite multu; aterna inse, firesce totulu si dela modulu de garantiá si controla ce se va esereciá in viitoriu asupr'a institutului acestui'a.

Déca banc'a nationala va remanea totu aceea de pána acum'a, totu sub aceea-si controla si cu acele-si garantiá si numai in privinti'a locului de operatiune va aflá schimbarea: cá in viitoriu sa opereze sub acele conditiuni in ambele capitale ale jumetátiloru de imperiu; atunci Ungari'a

póte profitá maltu. Capitalulu ce va intrá in tíera si va tiené valórea si harthiele creditului loru si astfeliu voru fi ajutoriu siguru spre inaintarea tuturoru intreprinderiloru interne.

Déca inse pentru Ungari'a se va creá o banca de totu separata sub control'a si garanti'a numai a regimulu ungurescu; atunci usioru se póte cá notele bancii acesteii sa nu se bucare de aceli'a-si creditu in afara si sa devina in pretiulu loru reduce, numai in catulu ce va fi acoperitu prin metalulu depusu.

In fine complanarea de pána acum inca nu se póte privi de deseversita. Ea a urmatu deocamdata, numai între ambele ministerii si-si castiga valórea legale, numai dupa ce se va acceptá si de corpurile legiutóre ale ambeloru jumetáti de imperiu si va primí inalt'a sanctionare.

Nu póte inse incapé nici o indoiéla in privinti'a acést'a: dupa ce ambele ministerii anevoie voru fi lucratu fára a-si fi asiguratú mai intáiu consensulu maioritátiiei corpului respectivu legiutóriu; iér' vointi'a monarchului a fostu dela inceputu motorulu principalu alu complanárei ceea-ce asigura atátu sanctionarea cátu si acceptarea complanárei din partea corpuriloru legiutóre.

Revist'a politica.

Dela ivirea celei dintáiu telegrama despre complanare între jumetátiile imperiului incóce aparú feluriti articuli de fondu si reviste si apretiescu, care din punctulu seu de vedere acestu actu momentosu pentru Austro-Ungari'a. „Kelet Népe“ supune pactulu unei critice severe, incependu mai intáiu dela critic'a barbatiloru de statu ai Ungariei, cari de cincí patrarie de anu s'au schimbatu de a nu-i mai cunósce. Se intielege ca „K. N.“ are in vedere mai cu séma pre ministrulu, Tisza, carele pána nu erá ministru se opunea din tóte poterile inmúltirei dáriloru de ori-ce natura. In urm'a pactului celui nou tóte s'au schimbatu, dupa numitulu diurnalu. Dárile de pána aci nu se voru reduce, sarcini nóue se incarca in spinarea tierii (Ungariei) si alte castiguri aparinte precum e directiunea bancii inca se reducu la o modesta nomenclatura, adeca, „filial'a“ bancii din Vien'a, carea se afla la Budapest'a se va numí de aci incolo despartimentulu Budapestanu si va fi condusa de o asiá numita directiune propria. Mai e unu castigu. O parte din metalulu bancii dela Vien'a, se dice 30%, se va aduce la Budapest'a, cá sa siédia intr'o pivnitia unгурésca si sa se padiésca de o sentinela militaria in Ungari'a. — In privinti'a vamei inca se espectóreza „K. N.“ destulu de melancolicu.

Diet'a Ungariei avú Vineri o siedintia.

Dupa „Hon“ proiectele in privinti'a complanárei voru ajunge la desbateré in dieta numai in tómn'a viitóre.

— O telegrama din Budapest'a, la Hztg de eri, datata din 5 Maiu spune, ca proiectulu de arondare s'a pusu in acea di pre mé's'a dietei. Dupa proiectu Comitátulu Sabiului cuprindo scaunele Sabiului, Mercurei, Sebesiului si Noerichiuului; districtulu Brasiovului se preface in comitatu si districtulu Bistritiei i se adauge celu alu Nasaudului.

Dupa sciri mai din urma monarchulu nostru nu merge la Berlinu, merge inse cancelarulu conte Andrássy.

Delegatiunile suntu convocate pre 15 Maiu a. c. la Budapest'a.

Scirea despre proviantarea fortaretiei Nicksi, de carea amintiramu in nrulu trecutú are fórte multe versiuni. Dupa unele se reduce la o mica cuantitate care cu mari dificultáti s'a stracuratu printre sirurile insurgentiloru. Cele mai multe versiuni spunu ca Muktar pasi'a nici n'a veditu for-

taréti'a cu tóte ca dela 26 pâna la 30 Aprile a avutu lupte crancene cu insurgentii. Abiá a pututu scapá armat'a sea de 23,000 (dara nu de 60 mii) inapoi la Gaczko. De o victoria turcésca dupa cum o trambitiara turcofilii abiá mai póte fi vorb'a.

Din Belgradu se anuncia schimbarea ministeriului, in care Ristic are portfoiuu esterneloru. Nu va trece multu si vomu audí lucruri insemnate din Serbi'a.

O corespondintia din Belgradu, cu dat'a de 24 Aprilie, ne da urmatórele cunoscintie asupr'a ultimei dispozițiuni, in care se afla spiritulu publicu alu serbiloru, si asupr'a crizei desperate ce apasa finacele Serbiei:

„Opini'a publica — dice corespondentulu — pretinde cu glasu tare demisiunea cabinetului actualu, presidatu de d. Kaljevici. Declaratiunea de resbelu i-a venitu in prim'a linie dela insasi partid'a sea, care acum'a a adoptatu numirea de partid'a liberala nationala. Profesorulu Kujunzici, unulu din cei mai fideli ómeni si celu mai intimu amicu alu presiedintelui consiliului, prin unu discursu alu seu de acum câte-va dile, condamna in modu decisivu si blamáza politic'a siovaítore a guvernului cerendu de urgentia intrarea Serbiei in actiune. Si partid'a intréga impartasiesce ideile emise prin discursulu dlui Kujunzici, pretindendu cu energie dela guvernulu cá seu sa dsmisioneze, seu sa puna odata capetu actualei stári de siovaire si incertitudine, declarandu resboiulu, conformu opiniunei publice generale a serbiloru.“

„Conservatorii de asemenea suntu pentru curmarea actualei situatiuni, si — firesce — pentru schimbarea ei in directiune pacifica.“

„Radicalii ataca personalu pre toti ministri, acúsându-i ca-si batu jocu de natíune.“

„Principele Milanu se légana continuu intre dóue extremitáti. Acusi vré sa satisfaca vointi'a poporulu, acusi se perde iérasu in chaosulu consiliiloru ce 'i vinu pre fia-care di dela puteri. Se dice cu óre-care sigurantia chiaru, ca la ultimele consilii pacifice ce i s'au transmisu din Rusi'a, principele Milanu aru fi respunsu ca nu va suspendá armarea, pâna cându tigrulu nu-i va cere un'a cá acést'a prin o scrisóre autografa. Se vede insa, ca pâna adi n'a sositu acést'a scrisóre multu asceptata.“

„In asemenea impregiurári insusi cabinetulu Kaljevici, care este singurul factoru alu acestei situatiuni fortiate, a inceputu a desperá de posibilitatea mantinerii acestui statu-quo, si a se convinge, ca mai curendu seu mai târdiu, Serbi'a trebuie sa ajunga la extremitatea spre care este impinsa; din acést'a cauza, de dóue dile incóce, guvernulu 'si pune tóte silintiele pre lánge domnitoriu, cá sa-lu faca sa se decida a pune terminu actualitáti, fia si chiaru prin declararea resboiului.“

„Ministru de resboiu nu neglijeza unu momentu, in ceea ce privecsce pregatirile resboinice. Militi'a de prim'a clasa, a cárei artilerie se compune din 85 tunuri, se afla in stare de plecarea, si nu ascépta de cátu ordinulu, spre a se miscá. Multime de provisiuni si munitiuni se transporta pre fia-care di la frontiera. Principele insusi va plecá — dupa cum se asigura — dilele acestea la Paraczinu.“

„Dupa cum se vede, pâna aci tóte aru merge camu dupa placulu multi-me setóse de sánge turcescu. Numai ministru de finantie face dificultáti. Respunsulu seu obicínuitu la tóte propunerile ce i se facu in consiliulu ministriloru, este: „Nu suntu bani, domniloru!“

„Si in adeveru, mai alesu de cându cadíura negociárele imprumutulu de pateu milióne, solicitatu la un'a din bancele Parisulu, guvernulu se afla in cea mai suprema lipsa de bani. Gagiulu soldatiloru abiá se mai póte efectuí. Functionarii mare parte suntu chiaru neplatiti. Contributiunile nu incurgu, de cátu cu o pré mare anevointia. Situatiunea financiara dar' este din cele mai desperate.“

„L'Univers,“ dela 20 Aprilie publica unu lungu articolu asupr'a orientului, in care iéta cum claséza fortiele militare ale stateloru acestei pârti a Europei;

Mai întâiu desemnádu Serbiei unu rolu importantu in miscarea de pre peninsul'a balcanica, face urmatórea analiza a armatei sele;

„a). Armat'a permanente e compusa de 5,600 ómeni si 600 cai; in acestu numeru e cuprinsu statul-major, servitiulu sanitaru alu acestei trupe si 48 tunuri;

„b). Militi'a din prim'a reserva, compusa de 90,000 ómeni, 3000 cai si 108 tunuri;

„c). Militi'a din a dóu'a reserva (glóte,) constádu din 64 bataliuni de infanteria, 13 escadróne de cavaleria si 17 baterii de artileria; in totalu 40,000 ómeni, 1300 cai si 108 tunuri.

„In casu de resbelu in sa, numai armat'a permanente cu întâia reserva a militieloru constituiescu armat'a de operatiune, care se radica la sum'a de 95,000 ómeni, 3600 cai si 156 tunuri; a dóu'a reserva e destinata pentru apararea teritoriului si e indestulátore pentru acestu scopu, de óre-ce Serbi'a e aparata chiaru de natura.“

„Armat'a turcésca intrunita in Europ'a, dice apoi „L'Univers,“ este de 270,000 ómeni; dar' fiindu silita a padí Constantinopole si Adrianopole, si a supraveghiá celelalte provincie, Pórt'a nu póte tramite la casu de resbelu, in contr'a serbiloru, de cátu jumetate din aceste 270,000 ómeni.

„Muntenegrulu are dupa „L'Univers,“ 25,000 soldati, si fia-care din ei este unu erou.

Incátu privesce Romani'a constata in fine l'Univers, intrarea armatei sele in campanie aru precipitá cris'a finala a Turciei.

„Romani'a numera 5 milióne de locuitori si are o organizatie militara fórté puternica.

„Prin legea din 11 Iunie 1868, modificata prin cea dela 27 Martie 1872, forti'a sea armata se compune:

„a). De armata permanenta cu reserv'a sea. Armat'a permanenta activa cuprinde 4 divisiuni de câte 2 brigade fia-care. Totalulu seu generalu este de 63,771 ómeni, 14,921 cai si mai multu de 100 tunuri dela fondériile Krupp, iér' totalulu reservei este celu putienu de 40,000 ómeni;

„b). De armat'a teritoriala cu reserv'a sea;

„c). De militii;

„d). De gard'a orasiénésca, seu chiamarea glóteloru.

„In casu de resbelu, Romani'a póte dar' pune indata in linie o armata de operatiuni de 100,000 ómeni, si a chiamá pentru aperarea teritoriului 200,000 ómeni celu putienu. Romani'a s'a armatu in totu tempulu iernei, si este si dens'a gat'a pentru resbelu, cá si Serbi'a. Amendóue impreuna si Muntenegrulu cu densele, dau unu totalu de preste 200,000 ómeni armati.“

Dupa tóte aceste „L'Univers“ termina astfelu:

„Intr'o astfelu de situatiune, mai e óre posibila mantinererea pácei?“

„La acést'a intrebare eata ce respunde jurnalulu rusescu „Petersburgski Wiedomosti“:

„Diplomat'i'a européna se insiéla

fórté, déca crede ca póte pacificá Turci'a cu vorbe si cu note. Pentru acést'a aru trebui sa recurga la baionete, si baionetele europene nu trebuie sa se puna in servitiulu barbariei musulmane.“

„Acel'a-si lucru, subt o forma mai conchidietórie, a respunsu, cum se dice, generalulu Ignatief cemitelui Zichy, cându acést'a i-a propusu ocuparea militaria a Serbiei in comunu de cátra Austri'a si Rusi'a, in casulu cându Serbi'a n'aru voi sa se conforme intentiuniloru pacifice ale puteriloru.

„— Dar' n'avemu dreptulu sa facemu acést'a, a disu d. Ignatief; tratatulu de Parisu nu mai esista.

„— L'ati ruptu chiaru d-vóstra.

„— Nici de cum, respunde d. Ignatief, puterile l'au modificatu intr'unu singuru punctu; restulu in sa e obligatoriu.

„Adeverulu e, ca Rusi'a lasa pe Austri'a sa-si pérda tempulu in negociári sterpe; dar' a intrunitu o armata in vecinatatea acestei puteri, pentru a o tinea in esiecu in casulu cându aru voi sa intervina intr'unu modu activu in afacerile orientului, ocupandu Erzegovin'a, seu Serbi'a. Ea aru intrá atunci imediatu in Galiti'a orientala, poporata in maioritate de ruteni greco-uniti, asupr'a cáror'a crede a avea dreptu, in virtutea titlului ce pórtá tiarulu de: imperatu alu tuturor Rusieloru, adeca alu tuturor Ruteniloru.

„Asiá dar', cu totu ce dicu diuáriele din Vien'a si chiaru telegramele din Sanct-Petersburg, e putiena sperantia, cá cestiunea orientului sa fia inca amanata. Ea va primí, probabilu, in scurtu tempu, solutiunea i definitiva.“

d. „Tr. Carp.“

Sanpetru 22 Aprile 1876.

Astadi pe la 9 óre se asediá pétr'a in fundamentulu scólei romane confesionale gr. or. de aici, la care ceremonii funebrale; lánge marinimosulu nostru parochu N. Fratesiu celebrá si on. parochu dela Hermanu G. Dogariu: participandu si on. dirigatorie comunale; asemene o multime numerosa poporu de ambe secsele, romani si sasi.

Comitetulu parochialu gr. or. din Sanpetru.

Nr. 3 — D. II.

Convocare.

Adunarea generale cercuale a departimentului II alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporulu románu se va tiené la 21 Maiu st. nou in comun'a Recea ducala (Vajda Recia.)

Deci invitámu pre toti onorati membri ai asociatiunei, cátu si onor. intielegintia si poporulu acestui departimentu, cá se binevoiesca a partecipá la siedinti'a mentiunatei adunári la 10 óre a. m.

Din siedinti'a subcomitetului tinuta in Fagarasiu la 29 Aprile 1876.

Alesandru Micu,
directoru.

Grigoriu Negrea Posiortianulu,
actuariu.

Varietáti.

* Tergulu Sabiiului din Maiu a fostu si de astadata slabutiú. Celu de vite a fostu ceva mai inimatú, pentru ca s'au cumparatu pentru Banatu si Ungari'a multe vite cornute; iéra pentru Romani'a multi cai.

* Gradin'a „Gerliczi“ a cumparatu fondulu nostru sidocsialu cu 14,200 fl. v. a.

* Dlu Generalu Const. Waserthal de Zuccari a parasitu eri cetatea nóstra. Densulu a fostu unu barbatu fórté stimatu in tóte cercurile societátiéi sabiane si lasa bune suve-

niri in inimile tuturoru cáti avura ocaziune de alu cunósce.

* Invitare. Astadi la 5 óre d. a. va tiené prof. Dr. Hinkes examenulu de musica cu elevii sei in pavilonulu de sticla. Se voru esecutá 13 piese. De vreme ce intre acesti elevi suntu multi tineri románi, sperámu, ca publiculu nostru, care e poftitu a luá parte va asistá la acestu esamenu unde se va puté delectá de productiunile fragedei nóstre generatiuni.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Aprile (6 Maiu) 1876

Metalicele 5%	65 85
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 90
Imprumutulu de statu din 1860	110 50
Actiuni de banca	866 —
Actiuni de creditu	138 30
London	119 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	76 50
„ „ „ Temisiorene	75 50
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	83 50
Argintu	102 75
Galbinu	5 69
Napoleonu d'auru (poli)	9 53 1/2

Nr. 100/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in care este impreunatu si postulu de invetiatoriu in comun'a Prostea protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mare lánge neputinciosulu parochu Chirionu Rotariu, se escrie prin acést'a concursu pâna la 9 Maiu a. c.

Emolumintele suntu:

a) A trei'a parte dela portiunea canonica statatóre din 10 jugere pamentu aratoriu si de fenatiu.

b) Dela 80 familii din mesurile de bucate, si din stol'a statorita de sinodulu protopopescu, iéra a trei'a parte, care impreuna computate dau sum'a de 152 fl. 8 1/3 cr. v. a.

c) Leaf'a de invetiatoriu parte dela poporu parte din alodiulu comunei de 200 fl. v. a. Laolalta 352 fl. 8 1/3 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, voru asterne petitiunile loru instruite in intielesulu Statutulu organicu pâna la terminulu indicatu, la subscrisulu oficiu protopresbiterale. — Cei cu 4 clase gimnasiale voru avé preferintia.

Nocrichiu in 1 Aprile 1876.

In contielegere cu comitet. parochiale.

Oficiulu protopresbiterale.

G. Maieru,

adm. ppescu.

(3—3)

Edictu.

Teresi'a Horg'a din Dumbraviti'a de religiunea gr. or. parasindu de mai multu tempu pre legiuitulu ei barbatu Ioanu Caceu din Sacamasiu fára de a se scí, unde se afla, — se citédia prin acést'a a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu protopopescu, — cá foru matrimonialu — in terminu de unu anu si o di, cáci ne-presentandu-se, procesulu divortialu asupr'ai intentatu se va pertractá si in absentia ei.

Din siedinti'a scaunulu ppescu gr. or. alu Dobrei, tienute la Dobr'a in 24 Februaru 1876.

I. Papiu,

protop. Devei si

adm. Dobrei.

(2—3)

Edictu.

Iustin'a Ilie Ilie ne-orustica din Magerasiu, in districtulu Brasiovului, carea de doi ani a parasitu pre barbatulu ei Nicolau Necul'a, fára a se putea eruá ubicatiunea ei — prin acést'a se citéza a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu protopopescu in terminu de unu anu si o di, cáci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'ai se va pertractá si decide si in absentia ei.

Brasiovu in 13 Februaru 1876.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu II alu Brasiovului.

Ioune Petricu

protopresbit.

(3—3)